

Interné usmernenie č. 2/2023

k štátnym skúškam v bakalárskych a magisterských študijných programoch
na Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Gestorky:

doc. Mgr. Lívia Nemcová, PhD.
prodekanka pre pedagogickú činnosť PF UMB

Ivona Bajsová
vedúca študijného oddelenia PF UMB

Schválila:

doc. PaedDr. Lenka Rovňanová, PhD.
dekanica PF UMB

Predmet úpravy

Usmernenie k spôsobu konania štátnych skúšok upravuje podmienky absolvovania a spôsob ich realizácie v bakalárskom a magisterskom stupni štúdia v oboch formách.

Úvodné ustanovenie

- (1) V dennej a externej forme štúdia sú študijné programy (ďalej ŠP) realizované od AR 2022/2023 podľa nových odporúčaných študijných plánov v nových ŠP alebo odporúčaných študijných plánov v zosúladených ŠP (ďalej OŠP).

Rezortné a legislatívne normy

Štátne skúšky sú záverom bakalárskeho a magisterského stupňa vysokoškolského štúdia. Ich organizácia a priebeh sa riadia týmito rezortnými a univerzitnými legislatívnymi normami:

- (1) zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (§ 51 ods. 4, § 53 ods. 5, § 62a a § 63);
- (2) Študijný poriadok UMB pre študentov študijných programov akreditovaných od 1. 1. 2013 v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4 a 5 k Študijnému poriadku UMB v Banskej Bystrici (čl. 21 – 23);
- (3) usmernenie prorektorky pre pedagogickú činnosť UMB k hodnoteniu štátnych skúšok na UMB v Banskej Bystrici zo dňa 15. 12. 2017 (č. z.: 15236/2017, č. sp. 1227-2017-R-PPgČ);
- (4) usmernenie prorektorky pre pedagogickú činnosť UMB ku kreovaniu komisií pre štátne skúšky v medzifakultných a medziodborových bakalárskych študijných programoch v študijných odboroch učiteľstvo akademických predmetov, učiteľstvo umelecko-výchovných predmetov, učiteľstvo profesijných predmetov a praktickej prípravy a ich kombinácií na fakultách UMB zo dňa 24. 4. 2018;
- (5) smernica č. 9/2021 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici a metodický pokyn č. 4/2019 k tvorbe a obhajobe záverečných a kvalifikačných prác na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici.

Článok 1

Podmienky absolvovania štátnych skúšok

- (1) Podmienkou úspešného absolvovania štúdia je vykonanie štátnych skúšok v súlade s akreditovaným študijným programom.
- (2) V zmysle § 51 ods. 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov „*Súčasťou štúdia podľa každého študijného programu je aj záverečná práca, ktorá spolu s jej obhajobou tvorí jeden predmet; obhajoba záverečnej práce patrí medzi štátne skúšky. So súhlasom vysokej školy alebo fakulty môže byť záverečná práca napísaná a obhajovaná aj v inom ako štátnom jazyku.*“ Účinnosť novely zákona je platná od 1. 1. 2013.
- (3) Štátne skúšky sa vykonávajú pred skúšobnou komisiou pre štátne skúšky, ktorú vymenúva dekan fakulty.
- (4) Výsledok štátnych skúšok sa hodnotí známku podľa šesťstupňovej klasifikačnej stupnice. Študent/-ka vykoná štátne skúšky úspešne, ak jeho/jej výsledok bol hodnotený niektorým z klasifikačných stupňov od „A“ po „E“. Za úspešné vykonanie sa študentovi/-ke priznávajú kredity.
- (5) V prípade hodnotenia FX musí existovať výstižný zápis v AIS-e, prečo študent/-ka nevyhovel/-a a bol/-a hodnotený/-á FX.
- (6) Ak študent/-ka v bakalárskom a v magisterskom štúdiu, študujúci/-a podľa nového alebo zosúladeného OŠP študijného programu, nevyhovel/-a na štátnej skúške v riadnom termíne, môže štátnu skúšku vykonať v opravnom termíne určenom v harmonograme štúdia na PF UMB pre príslušný akademický rok. Ak študent/-ka nebol/-a úspešný/-á na štátnej skúške, má možnosť zapísať si ju ešte raz, maximálne však do dvoch rokov

po skončení štandardnej dĺžky štúdia. V prípade druhého zápisu na štátnu skúšku je po jej neúspešnom vykonaní študent/-ka vylúčený/-á zo štúdia.

- (7) Za konkrétnu obsahovú podobu štátnych skúšok zodpovedá hlavná zabezpečujúca osoba študijného programu a za celkovú prípravu štátnych skúšok zodpovedá vedúci/-a katedry.
- (8) Za organizáciu a priebeh štátnych skúšok zodpovedá predseda/-níčka komisie pre štátne skúšky.

Článok 2

Hodnotenie záverečnej práce a prihlasovanie sa na štátne skúšky

Realizácia obhajob záverečných prác (ďalej ZP) a štátnych skúšok má systémový charakter so začiatkom v konkrétnom, zrozumiteľnom a úplnom zadaní tém záverečných prác korešpondujúcich s obsahom študijného programu cez časovo organizované a sledované vedenie študenta/-ky pri tvorbe záverečnej práce až po jej kolokviálnu obhajobu a hodnotenie pred komisiou.

- (1) Po splnení stanovených podmienok a odovzdaní ZP (vložení ZP do AiS2) je každý študent/-ka povinný/-á prihlásiť sa na vykonanie štátnej skúšky v AIS-e v súlade s termínmi stanovenými v časovom harmonograme pre daný akademický rok. Elektronickú verziu práce vo formáte PDF vloží autor/-ka so súhlasom školiteľa/-ky do systému evidencie záverečných prác (ďalej EZP). Pokiaľ študent/-ka vloží prácu svojvoľne do EZP bez súhlasu školiteľa/-ky (napr. bez priebežných konzultácií), školiteľ/-ka povinne vyplní tlačivo *Predloženie záverečnej práce – zamietavé stanovisko* a doručí ho do určenej lehoty (podľa harmonogramu príslušného akademického roka) na študijné oddelenie. Uvedená skutočnosť potom musí byť posúdená oponentmi/-kami práce a tiež štátnicovou komisiou, ktorá rozhodne o zohľadnení skutočnosti v hodnotení práce. Zamietavé stanovisko neobmedzuje študenta/-ku v možnosti prácu evidovať, ale vytvára priestor pre upozornenie oponentov/-iek a členov/-iek štátnicových komisií na neštandardný priebeh tvorby záverečnej práce, ktorý by mal byť posúdený.
- (2) Študent/-ka, ktorý/-á neodovzdá ZP v riadnom termíne, je povinný/-á odovzdať ju do termínu určeného časovým harmonogramom fakulty pre opravný termín štátnych skúšok. Na to, aby sa študent/-ka mohol/-la zúčastniť na štátnych skúškach, sa musí bezpodmienečne prihlásiť v AiS2 v stanovenom termíne.
- (3) Ak sa študent/-ka prihlási na štátne skúšky a:
 - a) za svoju ZP **získa od vedúceho/-ej práce hodnotenie A – E a od oponenta/-ky hodnotenie FX, môže sa zúčastniť** na štátnych skúškach – obhajobe záverečnej práce;
 - b) za svoju ZP **získa od vedúceho/-ej práce hodnotenie FX a od oponenta/-ky hodnotenie A – FX, nezúčastňuje sa** na štátnych skúškach – obhajobe záverečnej práce. Posudok ZP musí obsahovať presné znenie nedostatkov a komplexné uvedenie stavu ZP (neobhájená dočasne – prepracovať predloženú ZP, neobhájená trvale – vypracovať novú ZP na novú tému). V záverečnom konštatovaní posudzovateľ/-ka jednoznačne uvedie hodnotenie ZP. Študent/-ka následne získa hodnotenie FX za predmet štátnej skúšky/štátnych skúšok. Skúšobná komisia je povinná hodnotenie štátnych skúšok zapísať do AIS-u s presne definovanými dôvodmi, prečo bolo študentovi/-ke udelené hodnotenie FX.
- (4) V prípade, ak študent/-ka neuspel/-a na štátnych skúškach, je povinný/-á postupovať v súlade s rozhodnutím a odporúčaním skúšobnej komisie, ktoré je písomne zaznamenané v protokole o štátnej skúške.
- (5) Ak študent/-ka bol/-a hodnotený/-á za ZP hodnotením FX, musí v druhom termíne určenom harmonogramom fakulty opakovane vložiť ZP do AiS2. Postupuje podľa vyjadrenia komisie (prepracovať ZP alebo vypracovať novú ZP). V prípade, že je študent/-ka hodnotený/-á za obhajobu ZP hodnotením Fx, musí opakovane vložiť ZP aj v druhom termíne ŠS. Pri štátnych skúškach sa v AIS2 pri obhajobe nezadáva či je práca obhájená alebo neobhájená. Systém to automaticky nadefinuje podľa známky, ktorú nad tým zadáte. Systém je prednastavený tak, že automaticky pri hodnotení FX bude zakliknuté políčko „vypracovanie novej verzie práce” (čo znamená, že je to takto v poriadku).

- (6) V prípade, ak študent/-ka nie je úspešný/-á na riadnom termíne štátnej skúšky a nie je úspešný/-á ani na opravnom termíne štátnej skúšky, opakovane si zapisuje predmet/predmety štátnej skúšky v ďalšom akademickom roku štúdia. Podľa čl. 21 ods. 8 ŠP UMB študent/-ka tak môže urobiť maximálne do dvoch rokov po skončení štandardnej dĺžky štúdia. V tomto prípade má právo tiež na jeden riadny a jeden opravný/náhradný termín štátnej skúšky.

Článok 3 **Spôsob realizácie štátnych skúšok na bakalárskom stupni štúdia** **(jednoodborové ŠP)**

- (1) Štátnou skúškou na bakalárskom stupni štúdia je v nových a zosúladených ŠP výhradne *Obhajoba záverečnej (bakalárskej) práce*.
- (2) Posudok na bakalársku prácu vypracúva vedúci/-a práce a oponent/-ka.
- (3) Posudky sa zverejňujú v AIS-e najneskôr 3 pracovné dni pred termínom konania štátnych skúšok.
- (4) Obsah štátnych skúšok pozostáva výlučne z obhajoby bakalárskej práce a z kolokviálnej rozpravy súvisiacej s témou a obsahom obhajovanej práce. Súčasťou štátnych skúšok nie je overovanie vedomostí v rámci čiastkových skúšok počas štúdia alebo nesúvisiacich s témou a obsahom bakalárskej práce.
- (5) Štátne skúšky s názvom *Bakalárska práca s obhajobou* je predmet s kreditovou dotáciou, pričom hodnotenie tohto predmetu sa zapisuje až po obhajobe bakalárskej práce.
- (6) Hodnotenie daného predmetu štátnych skúšok tvoria: (1) hodnotenie bakalárskej práce vedúcim/-ou práce, (2) hodnotenie bakalárskej práce oponentom/-kou a (3) hodnotenie kolokviálnej rozpravy komisiou pre štátne skúšky.
- (7) Obhajobu ZP tvorí:
 - a) prezentácia práce študentom/-kou v odporúčanej forme,
 - b) odpovede na otázky vedúceho/-ej a oponenta/-ky práce uvedené v ich posudkoch k ZP,
 - c) kolokviálna rozprava (jej obsahom budú odpovede na ďalšie otázky vedúceho/-ej, oponenta/-ky práce a členov/-iek skúšobnej komisie).
- (8) Klasifikácia predmetu štátnych skúšok je výsledným rozhodnutím komisie na jej neverejnom zasadnutí, a to na základe hodnotení ZP a celkového výkonu v kolokviálnej rozprave študenta/-ky počas obhajoby. Celková klasifikácia štátnych skúšok je identická s klasifikáciou predmetu bakalárska práca s obhajobou.
- (9) Obhajoba ZP sa koná pred najmenej štvorčlennou komisiou, ktorú z členov a členiek schválených Vedeckou radou PF UMB na návrh katedry vymenúva dekan/fakulta.
- (10) Za úspešnú obhajobu bakalárskej práce ako predmetu štátnych skúšok získa študent/-ka 10 kreditov.

Článok 4 **Spôsob realizácie štátnych skúšok na magisterskom stupni štúdia** **(jednoodborové ŠP)**

- (1) Štátnou skúškou na magisterskom stupni štúdia je v nových alebo zosúladených ŠP výhradne *Obhajoba záverečnej (diplomovej) práce*.
- (2) Posudok na diplomovú prácu vypracúva vedúci/-a práce a tiež oponent/-ka.
- (3) Posudky sa zverejňujú v AIS-e najneskôr 3 pracovné dni pred termínom konania štátnych skúšok.
- (4) Obsah štátnych skúšok pozostáva z dvoch súčastí: (1) z obhajoby diplomovej práce a (2) z kolokviálnej rozpravy súvisiacej s témou a obsahom obhajovanej práce pri jednoodborových študijných programoch. Otázky sú formulované v podobe širšie koncipovaného problému súvisiaceho s diplomovou prácou, ktorého riešenie od študenta/-ky vyžaduje znalosť poznatkov uvedených v tézach ku štátnym skúškam.

- (5) Štátne skúšky s názvom *Štátna skúška s obhajobou* je predmet s kreditovou dotáciou, pričom hodnotenie tohto predmetu sa zapisuje až po obhajobe diplomovej práce.
- (6) Hodnotenie daného predmetu štátnych skúšok tvoria: (1) hodnotenie diplomovej práce vedúcim/-ou, (2) oponentom/-kou záverečnej práce a (3) hodnotenie kolokviálnej rozpravy komisiou pre štátne skúšky. Spôsob hodnotenia je rovnaký pre učiteľské, ako aj neučiteľské študijné programy.
- (7) Obhajobu ZP tvorí:
 - a) prezentácia práce študentom/-kou v odporúčanej forme,
 - b) odpovede na otázky vedúceho/-ej a oponenta/-ky práce uvedené v ich posudkoch k ZP,
 - c) kolokviálna rozprava (jej obsahom budú odpovede na ďalšie otázky vedúceho/-ej, oponenta/-ky práce a členov/-iek skúšobnej komisie).
- (8) Obhajoba ZP sa koná pred najmenej štvorčlennou komisiou, ktorú z členov a členiek schválených VR PF UMB na návrh katedry vymenúva dekan/ka fakulty.
- (9) Klasifikácia predmetu štátnych skúšok je výsledným rozhodnutím komisie na jej neverejnom zasadnutí, a to na základe hodnotení diplomovej práce a celkového výkonu študenta/-ky počas obhajoby.
- (10) Za úspešnú obhajobu diplomovej práce ako predmetu štátnych skúšok získa študent/-ka 20 kreditov.

Článok 5

Spôsob realizácie štátnych skúšok na bakalárskom stupni štúdia v učiteľských študijných programoch

- (1) Študent/-ka sa zapisuje na štátne skúšky a absolvuje ich na tej fakulte, na ktorú je zapísaný/-á (domovská fakulta).
- (2) Študent/-ka si volí tému ZP z ponuky korešpondujúcej s jeho/jej študijným programom.
- (3) Ak je ZP vypracovaná pod vedením osoby z katedry domovskej fakulty, komisiu pre štátne skúšky vymenúva dekan/-ka tejto fakulty.
- (4) Ak je ZP vypracovaná pod vedením osoby z inej ako domovskej fakulty, komisiu pre štátne skúšky vymenúva dekan/-ka tej fakulty, na ktorej je študent/-ka zapísaný/-á. Domovská fakulta po úspešnej štátnej skúške vystaví aj doklad o ukončení štúdia.
- (5) Štátna skúška – obhajoba bakalárskej práce má kolokviálny charakter.
- (6) Hodnotenie štátnych skúšok tvoria: (1) hodnotenie bakalárskej práce vedúcim/-ou, (2) hodnotenie bakalárskej práce oponentom/-kou a (3) hodnotenie kolokviálnej rozpravy komisiou pre štátne skúšky.
- (7) Obhajobu ZP tvorí:
 - a) prezentácia práce študentom/-kou v odporúčanej forme,
 - b) odpovede na otázky vedúceho/-ej a oponenta/-ky práce uvedené v ich posudkoch k ZP,
 - c) kolokviálna rozprava (jej obsahom budú odpovede na ďalšie otázky vedúceho/-ej, oponenta/-ky práce a členov/-iek skúšobnej komisie).
- (8) Obhajoba ZP sa koná pred najmenej štvorčlennou komisiou (a to minimálne po dvoch zo študijných programov v kombinácii), ktorú z členov a členiek schválených VR PF UMB na návrh katedry vymenúva dekan/ka fakulty.
- (9) Klasifikácia predmetu štátnych skúšok je výsledným rozhodnutím komisie na jej neverejnom zasadnutí, a to na základe hodnotení diplomovej práce a celkového výkonu študenta/-ky počas obhajoby.
- (10) Za úspešnú obhajobu záverečnej práce ako predmetu štátnych skúšok získa študent/-ka 10 kreditov.

Článok 6

Spôsob realizácie štátnych skúšok na magisterskom stupni štúdia v učiteľských študijných programoch

- (1) Študent/-ka sa zapisuje na štátne skúšky a absolvuje ich na tej fakulte, na ktorú je zapísaný/-á (domovská fakulta).
- (2) Študent/-ka si volí tému ZP z ponuky korešpondujúcej s jeho/jej študijným programom.
- (3) Ak je ZP vypracovaná pod vedením osoby z katedry domovskej fakulty, komisiu pre štátne skúšky vymenúva dekan/-ka tejto fakulty z členov a členiek schválených Vedeckou radou PF UMB.
- (4) Ak je diplomová práca vypracovaná pod vedením osoby z inej ako domovskej fakulty, komisiu pre štátne skúšky vymenúva dekan/-ka tej fakulty, na ktorej je študent/-ka zapísaný/-á, z členov a členiek schválených VR príslušnej fakulty.
- (5) Domovská fakulta po úspešných štátnych skúškach vystaví doklad o ukončení štúdia.
- (6) Obhajoba ZP sa koná pred najmenej štvorčlennou komisiou (v prípade ŠP s jednou aprobáciou) alebo päťčlennou komisiou (v prípade s kombinačným ŠP). Skúšobnú komisiu tvoria:
 - a) v prípade kombinačného ŠP: 2 členovia/-ky za 1. aprobáciu, 2 členovia/-ky za 2. aprobáciu a 1 člen/-ka za pedagogicko-psychologický a sociálno-vedný základ;
 - b) v prípade ŠP s jednou aprobáciou: 3 zástupcovia/-kyne aprobácie, 1 člen/-ka za pedagogicko-psychologický a sociálno-vedný základ.
- (7) Priebeh štátnej skúšky je nasledovný:
 - a) prezentácia práce študentom/-kou v odporúčanej forme;
 - b) odpovede na otázky vedúceho/-ej a oponenta/-ky práce uvedené v ich posudkoch k ZP;
 - c) kolokviálna rozprava k téme ZP v kontexte študijného odboru, študijného programu a očakávaných vedomostí, zručností a kompetencií definovaných opisom študijného odboru učiteľstvo a pedagogické vedy vo väzbe na profesijné štandardy (všeobecná a odborová didaktika, školská pedagogika, manažment a legislatíva) tých kategórií pedagogických zamestnancov a zamestnankýň, pre výkon činnosti ktorých získavajú kvalifikáciu.
- (8) Štátne skúšky prebiehajú formou kolokvia, v ktorom sú otázky formulované v podobe širšie koncipovaného problému súvisiaceho s diplomovou prácou, ktorého riešenie od študenta/-ky vyžaduje znalosť poznatkov uvedených v tézach ku štátnym skúškam.
- (9) Kolokviálna rozprava v študijnom programe kombinačnom/alebo s jednou aprobáciou má ťažiskové oblasti, ktoré súvisia s odborovo-didaktickým základom a pedagogicko-psychologickým a sociálno-vedným základom. Odborovo-didaktický základ aprobácie je v rovnomernom vzťahu s iným odborovo-didaktickým základom a s pedagogicko-psychologickým a sociálno-vedným základom.
- (10) Kolokviálna rozprava súvisí so študijným odborom učiteľstvo a pedagogické vedy a študijným programom študenta/-ky vo väzbe na profesijné štandardy (všeobecná a odborová didaktika, školská pedagogika, manažment a legislatíva) tých kategórií pedagogických zamestnancov a zamestnankýň, pre výkon činnosti ktorých získavajú kvalifikáciu:
 - a) Každý/-á študent/-ka sa pripraví na túto časť rozpravy v kontexte svojej témy záverečnej práce;
 - b) obhajoba súvisí s implementáciou témy záverečnej práce do výchovno-vzdelávacieho procesu v kontexte definovaného kompetenčného profilu príslušných profesijných štandardov. Profesijné štandardy majú univerzálnu platnosť (aj vo vzťahu k odborovým didaktikám v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu).
- (9) Klasifikácia predmetu štátnych skúšok je výsledným rozhodnutím komisie na jej neverejnom zasadnutí, a to na základe hodnotení diplomovej práce a celkového výkonu študenta/-ky počas obhajoby.
- (10) Za úspešnú obhajobu diplomovej práce ako predmetu štátnej skúšky získa študent/-ka 20 kreditov.

Článok 7 Celkové hodnotenie štúdia – študijné programy začínajúce

Podľa čl. 23 Študijného poriadku UMB pre študentstvo študijných programov akreditovaných od 1. 1. 2013 v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4 a 5 k Študijnému poriadku UMB v Banskej Bystrici platí:

- (1) Celkové hodnotenie štúdia študijného programu sa vykonáva po splnení všetkých povinností predpísaných študijným programom vrátane vykonania štátnej skúšky.
- (2) Výpočet celkového hodnotenia štúdia zohľadňuje numerické hodnoty podľa stupnice ECTS (v priloženej tabuľke).

ECTS stupeň	slovná klasifikácia a jej definícia	numerická hodnota
A	výborne (vynikajúce výsledky)	1
B	veľmi dobre (nadpriemerné výsledky)	1,5
C	dobře (priemerné výsledky)	2
D	uspokojivo (prijateľné výsledky)	2,5
E	dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá)	3
Fx	nedostatočne (výsledky nespĺňajú ani minimálne kritériá)	4

- (3) Celková klasifikácia štátnej skúšky je výsledným rozhodnutím komisie na jej neverejnom zasadnutí a vypočítava sa ako priemer klasifikácie všetkých predmetov štátnej skúšky. Z takto vypočítaného aritmetického priemeru sa uvádza celkový výsledok štátnej skúšky:
Priemer 1,00 – 1,25 – celkový výsledok štátnej skúšky A/výborne.
Priemer 1,26 – 1,75 – celkový výsledok štátnej skúšky B/veľmi dobre.
Priemer 1,76 – 2,25 – celkový výsledok štátnej skúšky C/dobre.
Priemer 2,26 – 2,75 – celkový výsledok štátnej skúšky D/uspokojivo.
Priemer 2,76 – 3,00 – celkový výsledok štátnej skúšky E/dostatočne.
- (4) Celkové hodnotenie štúdia študijného programu sa vyjadruje možnosťami:
 - a) prospel/-a s vyznamenaním,
 - b) prospel/-a.
- (5) Hodnotenie „prospel/-a s vyznamenaním“ študent/-ka získa, ak sú splnené tieto podmienky:
 - a) jeho/jej vážený študijný priemer je najviac 1,25,
 - b) na štátnej skúške alebo štátnych skúškach bol/-a klasifikovaný/-á stupňom „A“ (1).V ostatných prípadoch sa študent/-ka hodnotí stupňom „prospel/-a“.
- (6) Zapisovateľ/-ka po zapísaní hodnotenia predmetu štátna skúška v systéme AIS skontroluje študijný priemer a na základe horeuvedeného textu *Celkové hodnotenie štúdia* určí komisia, či študent/-ka prospel/-a s vyznamenaním, alebo len prospel/-a, resp. neprospel/-a.

Záverečné ustanovenie

Toto usmernenie nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpísania dekanom a prodekanom pre pedagogickú činnosť PF UMB v Banskej Bystrici.

doc. PaedDr. Lenka Rovňanová, PhD.
dekan PF UMB

doc. Mgr. Lívia Nemcová, PhD.
prodekan pre pedagogickú činnosť PF UMB